

Výskyt spalniček ve Zlínském kraji ke dni 15. 4. 2019

Spalničky jsou virové, vysoce infekční onemocnění, které se šíří kapénkovou infekcí od nemocné osoby. Onemocnění se projevuje horečkou, rýmou, kašlem, zánětem spojivek. V průběhu 4. až 5. dne dochází k výsevu typické vyrážky (exantému), která se objevuje zpravidla zpočátku za ušima a v zátylku a postupně se šíří přes obličej na krk, na trup a na končetiny. Charakteristický je vzhled „uplakaného dítěte“ – splývající exantém, přivřená spleená víčka s lehkým otokem, serózní rýma a oschlé popraskané rty. Zpravidla den před exantémovým výsevem se objevují na bukální sliznici v oblasti stoliček bělavé skvrny se zarudlým okolím – Koplikovy skvrny. Častou a závažnou komplikací spalniček je zápal plic, ale i zánět mozku. Vzácnou, ale nejvíce obávanou komplikací je subakutní sklerotizující panencefalitida s nenávratným poškozením centrální nervové soustavy a smrtí nemocného, která se může objevit až za několik let po nákaze spalničkovým virem. Rizikovým faktorem je prodělání tohoto onemocnění do dvou let věku.

Ve Zlínském kraji máme k dnešnímu dni evidováno 7 případů spalniček.

Věk	0-2	3-5	6-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50+
Počet onemocnění	2	0	0	0	1	2	1	0	1

Od začátku letošního roku ke dni 12. 4. 2019 je v České republice evidováno celkem 446 onemocnění spalničkami. Počet nemocných se proti předchozímu týdnu zvýšil o 22 případů. Nejvyšší počty onemocnění stále hlásí Praha s celkovým počtem 143 nemocných. Počty nemocných osob jsou vyšší i v kraji Moravskoslezském (84 případů), Královéhradeckém (69), Pardubickém (55), Středočeském (32) a Plzeňském (30).

Očkování proti spalničkám bylo v ČR zahájeno v roce 1969, starší ročníky, pokud nákazu prodělaly, by měly být imunní. V letech 1970 až 1975 se aplikovala jen jedna dávka spalničkové vakcíny, a tudíž ochranu u těchto ročníků nelze po tak dlouhé době považovat za dostatečnou. V riziku nákazy jsou kojenci, u kterých nebylo očkování proti spalničkám podle národního imunizačního programu dosud zahájeno. Vzhledem k zvýšenému výskytu spalniček v ČR **je vhodné v dospělém věku (dle ročníku narození) zvážit přeočkování proti tomuto onemocnění**, očkovat se lze nechat u svého praktického lékaře, na infekčních odděleních nemocnic nebo v očkovacích centrech. Očkování pak účinně chrání proti této nákaze.

Ve Zlíně dne 15. 4. 2019

MUDr. Vlasta Fojtíková, MUDr. Jana Eliška Hošková

Literatura: Provazník Kamil, Manuál prevence v lékařské praxi, IV. Základy prevence infekčních onemocnění. SZÚ, Nakladatelství Fortuna, Praha, 1996, 1997, s. 102 - 103 (Spalničky MUDr. Čelko, CSc.) ISBN 80-7071-064-0.